

NOORD-BRABANDER.

NOMMER 95

'S BOSCH

DINGSDAG, 22 AUGUSTUS 1834

Nederlanden.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van vrijdag 5 Augustus.

Er zijn 36 leden aanwezig; uit Noord-Brabant de heeren Vorhoyse en van Meeuwen.

De aantekeningen van het verhandelde in de vorige zitting, van donderdag den 23 juld., worden gelezen en goedgekeurd.

De heeren van Randwyck en Repelaar verantwoordigen zich schriftelijk tegen hunne afwezigheid, veroorzaakt, bij den afwezigheid van de heeren van Randwyck, wegens zijne betrekking bij het leger. — Aangenomen voor kennisgeving.

De voorzitter zegt, dat hij thans van geene andere ingekomen stukken zal gewag maken; maar aan de kamer zal kennis worden gegeven van eenen bij hem, den 18 juld., ontvangen brief van den minister van buitenlandsche zaken.

De voorzitter leest dezen brief voor. Bij dezelve worden overgezonden twee gemeinden minister gerigte brief der conferentie van den 27 juld., ten geleide van de 18 artikelen als mede preliminairen tusschen Holland en België; — die 18 artikelen selve, — en het antwoord, onder dagteekening van den 12 juld., aan de londensche conferentie ingezonden. Bij dezen brief wordt de voorzitter der kamer uitgenoodigd de genoemde stukken aan de leden derzelve bekend te maken.

De voorzitter merkt aan, dat door het drukken der stukken hierna is voldaan; en dat de minister van buitenlandsche zaken thans ter vergadering aanwezig is, om aan dezelve nadere mededeelingen te doen; waartoe hij Z. Exc. onmiddellijk het woord verleent.

De minister van buitenlandsche zaken heeft daarna het woord en houdt eene lange redevoering, en deelt vervolgens in het fransch mede eenen naderen brief der conferentie van den 25 juld., het daarop door den tweeden nederlandschen gevolmagtigden op den 1 dezer maand naar Londen overgebrachte antwoord; en een schrijven door Z. E. bij die gelegenheid aan de gezanten der vijf groote Mogendheden.

De voorzitter heeft daarna het woord en zegt: In een oogenblik, gelijk het tegenwoordige, is er eene mededeeling zoo gewichtig en belangrijk als die, welke het geëerbiedigd hoofd van den staat aan deze vergadering gerigt heeft, zou ik meenen aan uwe gezachten te kort te doen, edelmogende heeren, wanneer ik niet zeker stelde, dat gij met mij verlangt van die gevoelens niet enkel door eene bloote pligtpleging van dankzegging aan den waardigen staatsman, die dezelve overbragt, maar op eene meer plegtige wijze in verband met den aard van, en met onzer aller gewaarwordingen bij de samenkomst van dezen dag te doen bliken. Als opregt beminnaar van mijn vaderland, trotsch op de eer van in eene vergadering, gelijk de twee, bij het tegenwoordig tijdstip, voor te zitten; trotsch op de eer van tot eene natie te behooren, die zich, gedurende de opofferingen van Europa, zoo luistervol onderscheidt in trouw, in opoffering en pligbetrachting; eene natie, die toont goed en bloed veil te hebben, om in den worstelstrijd, waarin zij zoo overtuigd gewikkeld is, liever, des noods, met eer te bezwijken, dan het hoofd te bukken onder vorderingen, waarvan schand en verderf het onvermijdelijk gevolg worden zouden; als zoodanig zou het wellicht niet geheel ongepast kunnen geacht worden, dat ik te dezer gelegenheid gewaagde van dien diepen indruk, dien de ontvangene mededeeling bij ieder regtgeaard Noord-Nederlander zal te weeg brengen; — doch ik gevoele het, edelmogende heeren! dit van mijne zijde naar waarde niet te drukken; en vooral naar die waarde, welke u edelmogenden billijker wijze daarmede zouden willen verbinden, zop, indien zelfs overigens niet streed met onze aangenomene gebruiken, ook voorzeker mijne krachten ligtelijk te boven gaan. De waardigheid, waarmede ons gouvernement gesproken heeft en handelt, om tot de eens aangenomene scheiding te geraken, waardigheid, tegen welke de diplomatische spitsvindigheden als in het niet wegzinken; — de eer en de onafhankelijkheid onzes vaderlands, bij sommigen, buiten 'slands, zoo schandelijk miskend; — de daden en opofferingen van eenen Koning, die, met de hulp van den Allerhoogsten, op wien hij, bij eene zoo regtvaardige zaak, steeds het oog gevestigd houdt, zich in onzer aller harten zoowel als bij de late nakomelingschap den eer-naam van redder des vaderlands voorbereidt; — het gedrag onzer moedige heeren, die, onder het geleide van eenen dapperen en geliefden Vorst, aan het woord voorwaarts zoo luisterrijk beantwoorden; dit alles, edelmogende heeren, wettigt, zoo ik

verreene, mijnen wensch en mijn voorstel tot eene meer gezette en meer plegtige behandeling. En het is op deze gronden, dat ik de eer heb, u edelmogenden, in overweging te geven, om eene commissie uit ons midden te benoemen, belast met het ontwerpen van een antwoord op de gedane mededeelingen, hetwelk, na bij deze vergadering te zijn aangenomen, aan de eerste kamer zou kunnen worden gezonden, met het voorstel, om gemeenschappelijk van wege de staten-generaal aan Z. M. te worden aangeboden.

Daarna hebben het woord gevoerd de heeren Danker Cortius en van de Jonge.

Verscheiden leden verklaren zich voor het voorstel der voorzitters. De heer Frets betuigt zijn gevoelens niet te willen opdringen. De kamer vereenigt zich vervolgens eenstemmig met het voorgestelde door den voorzitter, welke dien ten gevolge de heeren Collot d'Escury, Op den Hooff, van Asch van Wyk, Hinlopen en Hofstede benoemt tot het ontwerpen van een adres aan den Koning.

Wordt voorts besloten de ontvangene mededeelingen te doen drukken en aan de leden rond te deelen.

De voorzitter gaat over tot de trekking van de namen der leden, ter vorming van de afdeelingen van de maand juld. Daarna begeven de leden zich in hunne afdeelingen, om derzelve voorzitters en onder-voorzitters te benoemen, als welke vervolgens, door den voorzitter afgekondigd worden.

De voorzitter noodigt de commissie tot het opstellen van het adres uit, zich reeds hedenavond ten half 8 ure te vereenigen.

Daarna wordt de vergadering gescheiden, zijnde bepaling van den dag der eerstvolgende bijeenkomst.

'S HERTOGENBOSCH, 8 Augustus.

Aan den KONING.

Hoofdkwartier Turnhout, 3 Augustus 1834, 7's avonds.

Ik heb de eer Uwe Majesteit te berigten, dat wij met drie kolonnes heden op Turnhout gemarcheerd zijn. De tweede divisie, die gisteren avond nog Ravels ingenomen had, in de nabijheid van welk dorp Nielton stond, met eenige bataillons en twee stukken geschut, is heden ochtend ten vijf ure uit het dorp Ravels gedebocheerd. Zij ontbonden waarna de bovengenoemde vijandelijke troepen. Na eenen korten tegenstand trokken deze terug, en vervolgd door de eerste brigade der tweede divisie, ontruimden zij Turnhout, waarop de stad door gemelde brigade bezet werd. Deze geheele operatie is met een zeer gering verlies volvoerd.

De tweede brigade der tweede divisie bezette Oud-Turnhout; de eerste divisie verliet hare bivouacs heden morgen ten vier ure: trok over Merxplas en Beerse, en stelde zich in positie, dwars op den straatweg van Turnhout naar Aalwerpen, bij het dorp Vorselaer. De brigade kavallerie, onder bevel van den generaal Post, met de reserve artillerie, trok voortuit tot op de hoogte van de ravelsche heide.

Ik zelf heb mijn hoofdkwartier hier gevestigd. Mijn communicatie met de derde divisie is heden daargesteld. Zij bezet de dorpen Arendonk en Nethy.

Volgens ingekomen berigten, zonden de voeger genoemde troepen onder Nielton, zich op den weg naar Lier terug getrokken hebben, alwaar ook andere gedeelten der vijandelijke magt zich, naar het schijnt, vereenigen.

Ik hoop de eer te hebben, om Uwe Majesteit morgen nader de gebeurtenissen te vermelden, die in den loop van den dag plaats mogen hebben.

De opperbevelhebber van het leger,
WILLEM, prins van Oranje.

Hoofdkwartier Turnhout, 4 Augustus 1834.

Ik heb de eer Uwe Majesteit te berigten, dat mijn hoofdkwartier heden hier gevestigd is gebleven. De tweede divisie is voortuit gemarcheerd, om te Geel te overnachten. De tweede brigade van de eerste divisie houdt de stelling van gisteren op den grooten weg van Turnhout naar Aalwerpen bij het dorp Vorselaer.

De derde divisie moet heden te Moll binnenrukken. De brigade van den generaal Post met de reserve artillerie staat heden te Casterle. Morgen hoop ik het hoofdkwartier te Geel te vestigen en het leger tot tegen de rivier de Demer te later voorwaarts rukken.

De opperbevelhebber van het leger,
WILLEM, prins van Oranje.

— Laatsteleden zaterdag was het hoofdkwartier van Z. K. H. den prins van Oranje te Geel; de voorposten stonden te Walhem; het geheele leger verspreidde zich langs de rivier de Demer (la Dyle).

— Volgens ontvangen rapport, hebben zich de Belgische troepen op den straatweg, een uur boven West-Wezel vertoond, waarop, om dezelve nader te verkennen, door den luitenant-kolonel *Veeren*, kommanderende de mobile kolonne uit de vesting Breda, eene sterke verkenning van een bataillon, met eene sectie artillerie derwaarts is afgezonden, welke, op het sterk aannaderen des vijands, die zich in groot getal in het boschrijk gedeelte ophield en eenige kavallerie bij zich had, door de rest der kolonne, onder aanvoering van den gemelden luitenant-kolonel *Veeren*, is versterkt geworden, welke den vijand tot in het bosch bij Breda hebben terug gedreven, waarna, dewijl men zich in het bosch niet wilde wagen, de troepen naar de stelling van voor West-Wezel zijn terug getrokken.

De vijand had zich in eene herberg, genaamd klein Moscou, gesteld; dadelijk deed de kolonel *Veeren* 3 kanonschoten op dezelve, met dat gevolg dat de vijand ijlings vlugte.

In den vroegen morgen van den 6 dezer is het bataillon Zuidhollandsche infanterie, met de daarbij behorende artillerie naar onze uiterste grenzen terug getrokken.

— Hoogstraten is zonder slag of stoot ingenomen, onze troepen zijn vreedzaam die stad doorgetrokken.

— In den avond van maandag, den 1 dezer, heeft de generaal *Chassé* de witte vlag van het kasteel doen inhalen en den wapenstilstand opgezegd.

— Zie hier de correspondentie tusschen den baron *Chassé* en den brigade-generaal *de Tabor*.

Aan den generaal de Tabor, kommandant der stad Antwerpen.

Kasteel van Antwerpen den 1 augustus 1831.

Mijnheer de generaal, Overeenkomstig de hoopge bevelen, heden mij toegezonden, heb ik de eer u te verzoeken, volgens de bepalingen der overeenkomst, welke den wapenstilstand tusschen het kasteel en de stad Antwerpen, den 5 november 1830 gesloten, regelt, dat Z. M. de Koning der Nederlanden, tot de hervatting der vijandelijkheden besloten hebbende, de wapenstilstand met het kasteel alzo moet opgezegd worden, gelijk zulks bij deze geschiedt; aanteekende de hervatting der vijandelijkheden dienvolgens binnen drie maanden, vier en twintig uren op donderdag avond dezer maand augustus ten half twaalf ure plaats hebben. Mij alzoo, volgens de bepalingen mijner overeenkomst gedragende, reken ik er op, dat deze bestemde tijd eventens van uw zijde zal in acht genomen worden, en magt ik u ook verzoeken, dat, zoo zij niet stiptelijk op dat tijdstip in acht genomen werd, zoo onze gemeenschap onderschept of militaire werken gedurende dien tijd aangevangen werden, ik in het geval zou zijn, om onmiddellijk tot de hervatting der vijandelijkheden over te gaan.

Ontvang, mijnheer, de verzekering mijner achting.

De infanterie-generaal, opper-bevelhebber der Citadel van Antwerpen,

Baron CHASSÉ.

Voor copie conform, de brigade-generaal, militaire-gouverneur der Provincie en opper-kommandant der stad en omstreken van Antwerpen.

Voor copie conform, de brigade-generaal chef van den staf van het leger der Schelde.

DE TABOR.

Correspondentie tusschen den generaal *Chassé* en de Tabor.

2 augustus, hoofdkwartier Antwerpen.

Mijnheer de generaal,

Ik heb de eer de ontvangst van uw brief van den 1 augustus te berigten, welke mij in den nacht tusschen den 1 en des morgens ten één ure geworden is en waarbij mij den wapenstilstand opzegt, zoodat de vijandelijkheden, naar laid der overeenkomst, binnen drie dagen zouden beginnen.

Wij zijn bereid tot uw verwachten eenen oorlog, volgens de bestaande regelen, maar indien, tegen mijne verwachting, de aanval van uw zijde zich tot eene vreedzame stad uitstreckte, welke buiten het slagveld behoort geplaatst te zijn, zou moet ik u verzoeken, dat ik genegen ben, alle de repressailles, die ik in mijne magt heb, te bezigen en waaraan de gevolgen op de aanvallers zullen nederkomen.

De brigade-generaal,

(Geteekend) F. DE TABOR.

Citadel van Antwerpen 2 augustus 1831.

Mijnheer de generaal,

Op het oogenblik, dat het hervatten der algemeene vijandelijkheden het ophouden vereenzaakt van de afzonderlijke overeenkomst, die tusschen de stad en de citadel van Antwerpen bestond, meen ik op de, in uw brief van heden, den 2 augustus no. 46, leit X, vervatte aanmerkingen te moeten antwoorden, dat gezegde overeenkomst altoerst tusschen de regering van Antwerpen en den heer van *Hanweghen* in den morgen van den 27 oktober 1830 gesloten, denzelfden dag in den namiddag door uw buitengemeen verraad verbroken, doch, op den 28, volgens de schikkingen der burgerlijke en militaire chefs van Antwerpen, op nieuw gesloten, ten doel had om de rechtvaardige middelen van straf en van bombardement te schorsen, welke het verraad, waarmede mijne troepen binnen Antwerpen overvallen zijn geworden, niet door geregelde troepen, maar door een gedeelte der bevolking van de stad en zelfs door hare burgerwacht, op eene wijze, tegen alle oorlogsgebruiken strijdende, mij in de noodzakelijkheid bragt hadden, haar op te leggen; dat deze overeenkomst, zeg ik, de zaken op het punt, waarop zij stonden terugbrengende, en geen twijfel meer is, of ik heb volle recht om den loop der vijandelijkheden te hervatten; maar al ware zulks ook niet zoo, dan nog kan er geen recht gesteld worden, tegenover dat, wat ik heb, om eene stad te bevechten, die door mij tegenstelde troepen bezet is, of de wijze van bestrijding beperken, welke ik tegen haar zou kunnen bezigen en is volstrekt niet toe te geven; dat de troepen, die nog van buiten zouden kunnen aanvallen, zich te Antwerpen zouden kunnen herstellen en van het noodige voorzien, zonder dat het mij geoorloofd zou wezen, hen aldaar te bestoken. Gij oordeelt, mijnheer de generaal, dat de stad Antwerpen buiten het slagveld behoort te worden geplaatst, maar daartoe behoorde zij buiten uw positie te wezen, moest zij u noch huisvesting, noch magazijnen opleveren.

Indien het u bekend is, dat de bevolking van Antwerpen aan de gerechten van seculier genomen heeft, en de wijze, op welke zij mijne troepen heeft opgevoerd, die stad niet in eene geheel eigenaardige positie tegen de citadel geplaatst had, dan zou uw voornemen tegegenschen kunnen worden met opzigt tot eenen van buiten komende vijand, welke alleen tegen de citadel buiten de stad zou ageren; maar in het geval, voor hetwelk u de stad, batterijen tegen mijne flotille en tegen de gemeenschap van de citadel met Holland langs de schelde opgeworpen geworden en deze zijn opgeworpen onder bescher-

ming, der overeenkomst en met verzuiming der particuliere conventie, betrekkelijk de citadel en de flotille en van de algemeene grondslagen van de schorsing der vijandelijkheden (gelijk de werken van aanval van buiten tegen de citadel zulks mede geweest zijn); en ik zou, terwijl deze batterijen, welke opwerpen en met geschut beplanten tegen de goede trouw van alle traktaten hebben plaats gehad, mijne flotille, de passage langs de Schelde en mijne gemeenschap bedreigen, gehouden kunnen zijn, om de stad te ontzien? Hetzij aanvallen van dien kant, hetzij andere omstandigheden, voor den dienst des konings, het gebruik der middelen mogten noodzakelijk maken, welk ik tot aanval en bestoking der stad Antwerpen in handen heb, nooit zal eenige bedreiging mij afhouden, om overeenkomstig als de wetten van den oorlog, en de bijzonder omstandigheden, die in het onderhavige geval voorhanden zijn, van die middelen gebruik te maken.

Ontvang, mijn heer de generaal, de verzekering mijner hoogachting.

De infanterie-generaal, opper-kommandant van de citadel van Antwerpen.

Baron CHASSÉ.

Hoofdkwartier van Antwerpen, 2 augustus 1831.

Mijnheer de generaal,

Ik ben onderrigt en het is u ongetwijfeld eveneens bekend, dat de hollandsche vloot voor Lillo heden morgen eene beweging gedaan heeft. Indien zij de moepe wilt nemen van het derde art. der conventie te herbezen, zult gij daarin zien, dat het hollandsch smaldeel, zoodanig als het op dit oogenblik, 5 november, ligt, ontzien zal worden.

Deze zinsnede heeft geene uitlegging noodig en dit ontzien ardekt zich niet met tot de zeemagt, welke Holland, sedert, in weerwil van het *status quo*, op onze kustten gezonden heeft.

Ik heb de eer, u te verzoeken, mijnheer de generaal, dat, zoo een enkel vaartuig van gezegde vloot zich den minsten eebijn van aanval onderstaat, ik ongetwijfeld van de noord-batterijen op hetzelfde zal doen vuren. Ik ben al te zeer overtuigd van de gevoels van eer, die u heezelen, om niet tevens overtuigd te wezen, dat gij in deze waarschuwing niets anders zien zult dan den wensch, om, zonder de minste inbreuk van weerskanten, tot het einde van den wapenstilstand te geraken.

De brigade-generaal, (Get.) E. DE TABOR.

Citadel van Antwerpen, den 2 augustus 1831.

Mijnheer de generaal,

De beweging van het hollandsch smaldeel, dat de Neder-Schelde opgevaren is, tot dusverre buiten dat gedeelte van den loop der rivier, waarop toepasselijk is de op den 5 november geratificeerde overeenkomst, waarbij de betrekkingen tusschen de citadel en de voor Antwerpen gestationeerde flotille werden geregeld, heeft ongetwijfeld plaats gehad ten gevolge der algemeene beweging der land- en zeemagt van Z. M. den Koning der Nederlanden, welke het hervatten der vijandelijkheden verzeekt. Naauwkeurig den inhoud der overeenkomsten in acht nemende, gelijk ik reeds de eer gehad heb, u, bij eene depêche van gisteren avond, te melden, kan ik u de verzekering geven, dat het smaldeel niets tegen de stad Antwerpen, het noorder-fort en de daarbij liggende batterijen ondernemen zal, vóór de overeenkomst ten einde zal zijn; overeenkomstig mijne opzegging en hetgeen te dezen opzichte bepaald is, in een brief no. 47 van den 2 augustus alzoo beantwoord hebbende, heb ik de eer, mijnheer de generaal, u de verzekering mijner hoogachting te geven.

De infanterie-generaal, opper-kommandant der citadel, (Get.) baron CHASSÉ.

— In den namiddag van den 2 augustus, heeft Koning *Leopold* te Luik de tijding ontvangen, dat de baron *Chassé* den wapenstilstand had opgezegd.

Onmiddellijk daarop is er raad belegd, met de tegenwoordig zijnde generaals en ministers. Onder de laatste bevond zich de minister van oorlog, de heer *Dufailly*.

Na een half uur beraads, zijn verscheidene maatregelen genomen, ten einde al de mogelijk beschikbare troepen op Antwerpen te rigten, als ook al de voorhanden zijnde artillerie.

— Volgens de *Bredasche Courant* is zaterdag morgen ten 10 ure door onze troepen uit de Citadel van Antwerpen eenen uitval gedaan; bij die gelegenheid hebben de onzen 16 kanonnen van 24 pond, 3 houwtisers en 24 mortieren, welke in de loopgraven door de belgen opgeworpen, geplaatst waren, veroverd of vernageld. Ook is eene groote hoeveelheid munitie en onderscheidene projectilen in onze handen gevallen, de belgische troepen hebben ter dezer gelagtheid groote verliezen geleden, terwijl het verlies van onze zijde gering moet geweest zijn.

Bij het innemen van het fort *St. Maria* zijn 4 stukken geschut in onze handen gevallen.

Enige onzer schepen zijn de Schelde tot bij Rupelmonde opgezeild, alwaar zij zich van vier loopvaardschepen hebben meester gemaakt.

— Woensdag den 3 dezer hebben onze schepen het fort *St. Maria*, beneden Antwerpen, aan de oerszijde der Schelde gelegen, ingenomen, alwaar zij twee stukken geschut gevonden hebben; een twaalfstal onzer mariniers zijn gekwetst; verscheidene huizen, tot het fort behoorende, waren in brand geschoten; in den namiddag heeft men Eecloo in Vlaanderen in brand zien staan.

— De generaal *Cort-Heiligers* heeft den 5 te Heugtel 600 man Belgen ontmoet, aldaar heeft eene schermutseling plaats gehad. De Belgen zijn geweken.

Den 6 zijn de Belgen met eens grootere magt komen opzetten, en op den grooten broek van Zonhoven zijn dezelve met onze troepen slaags geraakt; dese laatste maakten eene kortstondige retraite, doch versterkt zijnde geworden door huzaren en eene halve batterij artillerie, hebben zij de Belgen op nieuw aangegrepen, hen uit de bosschen, waarin zij zich verscholen hielden, verjaagd en vervolgens terug gedreven. Onze troepen zijn daarop naar Hasselt opgemarcheerd.

Den 7: men wilde dat Hasselt op verschillende punten in den brand stond.

— In de frausche dagbladen is opgemerkt, dat de Vorst, die den troon in Belgie beklimmen heeft, ofschoon protestantsch zijnde, al spoedig een plegtig *Te Teum* in eene roomsch-katholieke kerk heeft komen bijwonen, terwijl Koning *Lodewyk Philips*, die roomsch-katholiek is, nog nimmer bij de godsdienstlofening in het openbaar is verschenen.

Om den kwaden indruk bij alle weldenkenden weg te nemen heeft de erfwaarde heer *Jaffré*, Kapitein der Koningin, en die de bediening van aalmoesener van het huis des Konings waarneemt, het noodig geoordeeld, de geruchten openlijk te doen tegenspreken, dat de Koning nooit eene misse hoort of den godsdienst bijwoont.

Zijn erfwaarde verklaart, dat, sedert het jaar 1818, dat hij de misse celebreert voor de koninklijke familie, die Vorst nog nimmer nagelaten heeft, dezelve op zon- en feestdagen bij te wonen en zelfs maermalen op afzonderlijke dagen in het jaar.

Door den *Diarist* van Rome wordt ook medegedeeld, dat door voornoemde Vorst, dezer dagen, aan de hoofdkerk van Palermo, eene zeer kostbare *Osana* is vereerd geworden, en dat zijn zoon de prins *de Joinville*, bij gelegenheid van zijne reis naar Siciliën dezelve heeft overgebracht.

Het is bekend, dat de hertog van Orleans eenige jaren te Palermo heeft gewoond.

Polen.

(Uittreksel uit den *Courrier van Cracou*.)

De generalissimus *Skrzynecki* heeft drie rapporten aan het nationaal gouvernement ingezonden.

In het eerste geeft hij verslag van den op 14 juli bij Minsk door den generaal *Chrzanowski* geleverden slag, waartuit volgt, dat de Russen geheel en al verstrooid waren, dat men 1266 krijsgewonden, waaronder 16 officiers, van hen gemaakt heeft. Het aantal gewonden en gekwetsten van den kant des vijands is niet bekend. Een groot aantal wapenen is bij deze gelegenheid in de handen der Polen gevallen.

Het tweede heeft betrekking op eenen aanval, op den 15, door den luitenant kolonel *Kraszewski* gedaan, in het dorp *Mijnarze*, gelegen op den weg van Rozan naar Ostrolenka, van eenen vijandigen post, zamengesteld uit eene divisie dragonders van het regiment van Kasan.

Ten gevolge van dezen aanval, hebben de Russen verloren: aan krijsgewonden den kolonel *Sawranoff*, commandant der divisie, eenen kapitein en 120 ruiters; aan gesneuvelden en gekwetsten, 3 officieren en 54 soldaten. Het overige der divisie is geheel verstrooid.

Bij het derde maakt de generalissimus bekend, dat hij na op den 16 bij het corps van den generaal *Chrzanowski* te zijn aangekomen, zich nog denzelfden dag naar Kulew zou begeven. Den volgenden dag, den 17, trok hij zijne troepen te Jeruzalem bijeen, en zond de voorhoede, onder de bevelen van den generaal *Romario*, naar Kozk. Den 18 trok hij over Roza, waar hij van den generaal *Romario* vernam, dat het corps van den generaal *Rudiger* zich onbewaaglijk in zijne stellingen bevond, en zijne voorhoede, welke zich nog op den linker oever van de Weichsel bevond, naar Kozk gedetscheerd had. Den 20 begaf hij zich naar Siedle, om aldaar het vijandelijke leger aan te vallen. Dien ten gevolge detacheerde hij den generaal *Chrzanowski* met eene kolonne naar Zbuzyn, die met eene andere kolonne, welke naar Chodow gezonden was, den vijand den weg op Mokobady afsneed. De wand van ons ontwerp kennis bekomen hebbende, had *Siedle* verlaten. Gedurende dezen afloet hebben de onzen krijsgewonden gemaakt 121 soldaten en eenen officier van gezondheid, en hebben daarenhoven 16 forgoons, 3 caissons en 31 wagens, enz., overmeesterd.

De luitenant kolonel *Zamoycki*, door den generaal *Romario* gedetacheerd, om te Kozk een gedeelte der voorhoede van het corps van *Rudiger*, uit kavallerie bestaande, aan te vallen, kwam aldaar den 19, met het krieken van den dag, aan en maakte 54 te paard zittende dragonders krijsgewonden. De vijand verloor daarenhoven 60 man aan dooden en gekwetsten.

Engeland.

LONDEN, 3 Augustus.

Heden avond is aan het ministerie van buitenlandsche zaken, een koninklijke bode aangekomen, uit Holland, depêches medebrengende, voor den burggraaf *Palmerston*.

Dadelijk is aan dat ministerie, een kabinetraad belegd, welke twee uren heeft geduurd.

Daarna hebben de heeren *Falck*, en de baron van *Zuylen van Nyevelt*, met eene buitengewone zending van den Koning van Holland belast, eene langdurige conferentie met lord *Palmerston* gehouden.

Na het vertrek van den hollandschen ambassadeur, hebben die der hooge Mogendheden, eene conferentie welke ook vrij langdurig is geweest, met burggraaf *Palmerston* gehouden.

De belgische minister van de *Weyer*, heeft mede een bijeenkomst met burggraaf *Palmerston* gehad.

De secretaris der belgische legatie *Wallas*, is op woensdag morgen aan den Koning van Engeland voorgesteld.

Pruiszen.

BERLIJN, 3 Augustus.

Volgens een bericht van den poolschen generalissimus, aan de nationale vergadering geschreven, zou bij het gevocht, dat den 14 juli bij Minsk plaats heeft gehad, de generaal *Chrzanowski* den Russen twaalf honderd gevangenen en een stuk geschut ontnomen en hun een groot verlies aan dooden en gekwetsten toegebracht hebben.

Omtrent de bewegingen der Russische armee op den linker oever van de Weichsel was den 22 te Warschau niets zekers bekend; alleen wist men, dat er russische troepen in Brzesc, Radziejewo en Isbiza stonden. De Krakuzen van Lublin zonden reeds met de kozakken op den linker oever van de Weichsel handgemeen geweest zijn. Men werkte druk te Warschau aan het versterken der stad.

Met bijzondere brieven uit Kalisch, van den 24 en 25 heeft men, dat reeds een russisch korps tot Kolo, zes mijlen van Kalisch, voortgerukt was en de poolsehe ambtenaren aldaar had doen weten, dat zij hunne werkzaamheden hadden te staken. Men zag ook reeds kozakken bij Turek, Konin en andere plaatsen, die nog nader bij Kalisch gelegen te zijn. De gemeenschap tusschen Kalisch en Warschau was gestremd.

In een bericht van de poolsehe grenzen van den 27 wordt verzekerd, dat de Russen reeds bij Klodawa meester van den weg zijn, welke van Warschau naar Posen voert, en dat dus de communicatie tusschen beide steden afgebroken is. Het hoofdkwartier van den veldmaarschalk *Paskowitsch* moet den 25 te Nieszawa geweest zijn. Volgens zeggen der Polen zou de russische bevelhebber in den zin hebben om vooreerst het district van Kalisch te bezetten en daar eene regerings-commissie aan te stellen.

Frankryk.

PARIJS, 1 Augustus.

Heden heeft de kamer der afgevaardigden tot haren president benoemd, den heer *Girod* (uit het departement de *Loire*). Hij heeft 181 stemmen bekomen, de heer *Lafitte* 176 en de heer *Dupont* (de *Y Eure*) 3.

De heeren *Dupont* (de *Y Eure*) en *Béranger* zijn daarna tot vice-presidenten verkoren, morgen zullen de beide andere vice-presidenten, de secretarissen en de questors benoemd worden.

Van den 3.

De heer *Casimir Perrier* heeft zijn ontslag gevraagd. Men verzekert dat de maarschalk *Soult* tot president van den raad, de heer *d'Argout* voor de binnenlandsche zaken, de heer *Molé* voor de buitenlandsche zaken, de heer *de Vatimesnil* voor het openbaar onderwijs en de heer *Humann* voor de finantien benoemd is. De heeren *de Rigny* en *Barthé* behouden hünne portefeuilles.

— Men zegt dat er eenige verhuizingen in de hotels der ministers begonnen zijn.

— De president van den raad is om kwartier voor tien naar daar den Koning gegaan en om half twaalf weder van denzelfden vertrokken.

Gister heeft de heer *Girod*, president van de kamer der afgevaardigden, de eer gehad van door den Koning ontvangen te worden.

Ten elf ure heeft Z. M. den raad der ministers gepresideerd, welke twee en een half uur geduurd heeft.

Ten vier ure zijn de ministers naar den Koning gegaan.

De heeren ambassadeurs, minister en gezanten der vreemde Mogendheden hebben de eer gehad met den Koning en de koninklijke familie het middagmaal te houden.

— Men zegt, dat de heer *Casimir Perrier* voornemens is naar de baden van Aken te vertrekken. Men meent dat het zijne bedoeling niet is de debatten over het adres bij te wonen.

— De heer *Horatius Vernet* is in den afgelopen nacht als courier naar Rome vertrokken. Hij zal Turin en Modena passeren, waar hij depêches van het fransche gouvernement zal afgeven.

— De groot hertog van Baden heeft *Manheim*, *Schroek*, *Erlstett* en *Wertheim* voor vrije havens verklaard.

Men schrijft van *Carlsruhe*, dat de heer *de Turckheim* tot minister van buitenlandsche zaken is benoemd.

Belgie.

BRUSSEL, 2 Augustus.

Eerst gisteren ten vier ure in den namiddag heeft het gouvernement officiële kennis gekregen van het stuk, bij hetwelk de generaal *Chassé*, in naam van den Koning van Holland, den wapenstilstand opzegt, den 5 november 1830, met betrekking der citadel van Antwerpen, gesloten.

— De tijding van het hervatten der vijandelijkheden, door *Chassé* tegen donderdag aanstaande aangekondigd, is eergisteren morgen, door een tweede luitenant te Brussel aangebragt, dewelke spoedig daarop weder vertrokken is, om die tijding den koning te gaan overbrengen. Waarschijnlijk zal Z. M. heden te Brussel terug zijn. De minister van oorlog is eergisteren, in den loop van den dag, alhier aangekomen. Bij het ministerie heerscht de grootste werkzaamheid en de beambten arbeiden dag en nacht. Alle disponibile troepen in onze hoofdstad en bijzonder de kurassiers, hebben onmiddellijk bevel bekomen van zich gereed te houden, om heden naar Antwerpen op te rukken. In de stad heerscht bedaardheid.

— Bij besluit des Konings van den 3 dezer, is de heer *Charles de Bouchere* tot minister van binnenlandsche zaken benoemd.

ter vervanging van den heer *E. de Sauvage*, die zijne demissie gevraagd en bekomen heeft.

— Maar men verneemt van den heer *Goblet*, in plaats van den heer *Dufailly*, tot minister van oorlog benoemd zijn.

— Het ministerie van oorlog heeft de volgende bewegingen gelast, om op den 3 en 4 dezer te worden bewerkstelligd.

De beide bataillons van het 7de regiment zullen den 4 van Brussel, te Antwerpen aankomen.

De rode compagnie artillerie, met hare batterij 12 ponders, zal den 3, van Brussel te Schielde aankomen.

Het 2de escadron cuirassiers en het 3de escadron lansiers zullen den 5den te Hasselt (in Luxemburg) aankomen.

De 2de compagnie artillerie nationale milicie zal, van Ath, op den 5den, te Antwerpen aankomen.

Het 2de bataillon van den eersten ban der burgerwacht van Brussel heeft het bevelen, om zich marschvaardig te houden.

Op den 3den is bevel aan den generaal der 4de divisie gezonden om de 2de, 3de, 5de en 8ste bataillons vrijwillige jagers, bij snel-marschen, op te rugen, uit Luxemburg te doen trekken en op Hasselt te richten, zoo mede de gedeelten de 1, 2, 6 en 10 van hetzelfde wapen, het 2de bataillon scherpschutters, de 25 te Arlon gestationeerde lansiers en de 8ste compagnie veld-artillerie met hare zesponders; het 3de bataillon van het 7de regiment moet op Antwerpen gerigt worden.

Naar Namen wordt gezonden een detachement artillerie nationale milicie met de vier stukken, welke door hetzelfde be- diend worden.

Het eerste bataillon van den eersten ban der brusselsche burgerwacht zal, van Lier, naar Antwerpen trekken.

De beide te Namen georganiseerde bataillons moeten ten spoedigsten bijeen gebragt en op Leuven gerigt worden.

De 4de compagnie veldartillerie zal, met haar materiëel, den 4 te Brussel aankomen.

— Volgens berichten uit Antwerpen, zou in de geheele stad straatsteenen opgenomen en onderscheidene poorten gebarricadeerd zijn. Ook namen de inwoners de mogelijke voorzorgen tegen de uitwerking van een bombardement.

ANTWERPEN, 2 augustus.

Den geheelen dag van gisteren heerschte er een onzekere angst in de stad: een dof gerucht van de nabijzijnde hervatting der vijandelikheden ging in de koffijhuizen, op de straten en openbare plaatsen rond. Tegen den avond werd het bevel aan de soldaten gegeven, om zich op het eerste gerucht gereed te houden, maar niets heeft in den nacht de rust gestoord.

Heden morgen, ten 11 ure, is de navolgende dagorde aangeplakt geworden:

De brigade-generaal, opper-kommandant der stad Antwerpen, brengt ter kennis der inwoners, dat de wapenstilstand tusschen de stad en de citadel zal eindigen, donderdag 4 augustus ten half tien ure des avonds, en van dat oogenblik af, de vijandelikheden, zonder nader bericht, kunnen hervat worden.

Burgers en Soldaten.
Ik reken erop op uwe voorzichtigheid als op uwen moed, en verbid op de stelligste wijze, in uw belang en op de zwaarste straffen, dat eenige de minste aanval buiten mijne orders, die waar het noodig zijn zal niet achter blijven zullen, plaats grijppe.

Inwoners en Soldaten.
Ik doof mij vleien dat gij, in deze omstandigheid, op mij het vertrouwen zult behouden, waarmee gij tot heden mij vereerd hebt. Neemt alle maatregelen, welke voorzorg en belang u kunnen ingeven, en steunt op de burgerlijke en militaire autoritet, voor de beveiliging uwer personen en eigendommen.

F. DE TABOR.
De burgerlijke gouverneur, ROEIER.

De majoor, kommandant der genie, berigt aan de bewoners, dat de veiligheid der stad eene spoedige inthandiging aan de noord zijde der stad vereischt, en noodigt hen uit, om terstond hun vee en goederen in veiligheid te brengen.

De eerste ban is heden nog mobiel verklaard en in activiteit gesteld.

Van den 3.

De brief van den generaal *Chassé* is met eenen buitengewonen courier naar Londen verzonden en heeft dezen morgen door den heer *van de Meyer* aan de conferentie medegedeeld moeten worden; het is niet twijfelachtig, of er zal te Londen eene gunstige beschikking omtrent onze staatkundige en materiële belangen genomen worden. Onze monarchie is bijzonder het werk van Engeland en Frankrijk; de conferentie heeft dat wapenstilstand bewerkt, die Holland, zoo onverhoeds verbrak, en buiten hetwelk onze zaken eenen voorspoedigen gang zouden hebben blijven houden. Wij moeten dus van Engeland en Frankrijk bescherming wachten.

Aan den heer redacteur van den Noord-Brabander.

Hongelo (Overijssel), den 2 augustus 1831.

Mijnheeren!
Verzoeken de onderstaande regelen een plaatsje in uw geacht slagblad te verleen.

HERTOGENBOSCH, bij de GEBROEDERS LANGENHUYSEN, drukkens en uitgevers.

Laatstleden donderdag den 28 juli jl. heeft mgr. de bisschop van Osnabrugh, te Nordhoorn, in Hanover tot H. Sacrament des Vormsels aan eene groote menigte katholyken toegediend; uit deze en meer andere plaatsen in den omtrek heeft zich een groot aantal R. K. naar Nordhoorn begeven, ten einde aldaar dit H. Sacrament te ontvangen. Heden is mgr. naar Bentheim vertrokken, waarheen zich insgelijks uit onderscheidene gemeenten van Twente enz., een groot getal ingezetenen be- geven heeft.

Men vleit zich dat, zoodra het concordaat met den H. Stoel en ons gouvernement, op den 16 juni 1827 aangeaan, zal ten uitvoer gebragt en de bisschoppen voor Noord-Neder- land zullen benoemd zijn, onze landgenoten zich niet meer buiten 'slands zullen behoeven te begeven om aldaar de H. Zalving te ontvangen.

Volgens de hanoversche staatsregeling kunnen alle gemiddelen hunnen godsdienst overal vrijelijk en ongehinderd uitoef- nen, en dit heeft zij met andere grondwetten gemeen, dat alle ingezetenen zonder onderscheid, gelijk aanspraak hebben op alle openbare bedieningen en ambten, waaraan de beeo- ling ook regtvaardig wordt nagevolgd.

Ik heb de eer te zijn een vriend van uwe gematigde Nhe- rale vrijheid.

N. F.

Toen wij voor eenige maanden ons door het groot aantal lijders die van de troepen, welke in deze stad en derzelver omtrek ter verdediging des vaderlands, waren bijeenverzameld, in het zieken gasthuis alhier ter verpleging moesten worden opgenomen, buiten staat bevonden om ons het vereischte on- scheurlinnen door de gewone middelen te verschaffen, eene af- noodiging in de openbare nieuwspapieren aan onze welwillende stad- en landgenoten deden, om ons het bij hen misbare toe te zenden, ten einde het bij de behandeling dier braven daar- aan niet mogt ontbreken, vonden wij daartoe eene algemeene bereidwilligheid en wij herhalen de dankbetuigingen welke wij in der tijd daarvoor aan de edelmoedige gevers in de nieuwe- papieren hebben gedaan.

Thans nu Zijne Majesteit de woorden *voorwaarts* heeft uitge- sproken, en onze dapperen ten bloedigen strijddes zijn uitgetro- ken, past het ons, om ons op alle mogelijke voorvallen voor- bereid te houden, en te zorgen, dat terwijl hun bloed voor Koning en Vaderland vloeit, zij, wanneer zij om hunne eer- volle wonden te heelen, ter verpleging herwaards worden ge- zonden, het hun in ons zieken gasthuis aan niets van het no- dige tot genezing derzelve ontbreke.

En daar eene goede voorraad van plaksel en scheurlinnen een der eerste vereischten daartoe is, waken wij onze welwil- lende stad- en landgenoten op nieuw nog weeten te verzoeken, om zoo veel zij in de gelegenheid er toe zijn ons het- zelve te willen bezorgen, zullende het aan den hospitaal-meester, in gemeld zieken gasthuis, of aan het huis van een van ons ondergeteekende regenten over hetzelfde, kunnen worden gezonden, waar het met dankbaarheid zal worden ont- vangen.

Hertogenbosch, 3 augustus 1831.

L. C. G. van Thoye Hinner, geb. Rappard
M. C. de Wyl, geb. Haverkamp
W. F. Marggraf, geb. van Elckmann
M. C. E. van der Horst
H. H. de Wyl, geb. Frederik

BEURSPELJS DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 5 Augustus. publ.

NEDERL. Werkel. Schuld. . .	2 1/2 pCt	34 1/2	35 1/2	35 1/2
Reversalen . . .		12	12 1/2	12 1/2
Kansbiljetten . . .		68 3/4	69 1/2	69 1/2
Recepis. geldl. 1830, a 5 pCt.		80 1/2	81 1/2	81 1/2
Schatk. bilj., groote . . .	6	90 1/2	90 1/2	90 1/2
Dito kleine a f 100 . . .	6	77 1/2	78 1/2	78 1/2
Dito, dito a f 50 . . .	6	55 1/2	56 1/2	56 1/2
Vrijwillige Geldleening . . .	6	45 1/2	46 1/2	46 1/2
Amortisatie-Syndikaat . . .	2 1/2	101 1/2	102 1/2	102 1/2
Dito, dito . . .	3 1/2	83 1/2	84 1/2	84 1/2
Anticipatie-billet. 1831 . . .	6	86 1/2	87 1/2	87 1/2
Handel-Maatschappij . . .	4 1/2	8 1/2	9 1/2	9 1/2
FRANKRIJK. Ins. op het gr. boek . . .	3	42 1/2	43 1/2	43 1/2
Certificaten van dito . . .	5	82 1/2	83 1/2	83 1/2
RUSLAND Bij Hope en C.	5	62 1/2	63 1/2	63 1/2
Bij dezelfde 1828 en 29 . . .				
SPANJE Cert. van insch. gr. boek . . .				
dezelfde te Amsterdam . . .				
ENGLAND geconsolideerde	3			
NAPELS. Certificaten				